

MD-120

May-2023

M.Com., Sem.-II

409 : Business Environment

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ધંધાના લક્ષણો અને ધ્યેયો સમજાવો. 14
અથવા
પર્યાવરણીય આગાહીની તકનીકો અને મહત્ત્વ સમજાવો. 14
2. ટેક્નોલોજી સ્થળાંતરનો ખ્યાલ ચર્ચો. 14
અથવા
સામાજિક પર્યાવરણની તરફેણ અને વિરુદ્ધની દલીલો બતાવો. 14
3. ઔદ્યોગિક તકરારના કારણો અને નિવારણના વિવિધ ઉપાયો બતાવો. 14
અથવા
ગુણવત્તા વર્તુળની સફળતા માટે જરૂરી શરતો સમજાવો અને ગુણવત્તા વર્તુળની નિષ્ફળતા માટેના કારણો ચર્ચો. 14
4. આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાનું સ્વરૂપ, મહત્ત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 14
અથવા
ગમે તે બે વેપાર નિયમન સંસ્થાઓ ટૂંકમાં સમજાવો. 14
5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો : (ગમે તે સાત) 14
(1) આર્થિક સ્થિતિ, આર્થિક પદ્ધતિ, આર્થિક નીતિઓથી કયું પર્યાવરણ બને છે ?
(a) ધંધાકીય (b) આર્થિક
(c) સામાજિક (d) રાજકીય

- (2) નીચેનામાંથી એક પર્યાવરણલક્ષી વિશ્લેષણની રીત છે.
- (a) SEBI (b) MSMC
(c) આગાહી (d) ફડયામાં જવું
- (3) નીચેનામાંથી એક પર્યાવરણીય આગાહીમાં ગાણિતિક પદ્ધતિ છે.
- (a) આગોતરા સર્વે (b) વેચાણદળ અભિપ્રાય
(c) ડેલ્ટા પદ્ધતિ (d) ઈકોનોમેટ્રિક મોડેલિંગ
- (4) નવી શોધખોળો નીચે પૈકી એક પ્રકારના પર્યાવરણ સાથે સંબંધિત છે.
- (a) ટેકનોલોજીકલ (b) આર્થિક
(c) રાજકીય (d) સામાજિક
- (5) જાતિ પ્રમાણ નીચે પૈકીના એક પર્યાવરણમાં ધ્યાનમાં લેવાય છે.
- (a) સાંસ્કૃતિક (b) વસ્તી વિષયક
(c) સામાજિક (d) આર્થિક
- (6) નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ સામાજિક પર્યાવરણમાં થતો નથી ?
- (a) સંસ્કૃતિ (b) ધંધાકીય નીતિમત્તા
(c) આર્થિક કાયદા (d) સામાજિક સંસ્થા
- (7) નીચે પૈકી એક એ નવા કંપની એક્ટ 2013માં વિશિષ્ટ જોગવાઈ નથી.
- (a) કંપનીનું રજીસ્ટ્રેશન (b) એક વ્યક્તિની કંપની
(c) કંપની લો ટ્રિબ્યુનલ (d) નાની ખાનગી લિમિટેડ કંપની
- (8) સૌપ્રથમ કયા દેશમાં ગુણવત્તા વર્તુળના ખ્યાલની શરૂઆત થઈ ?
- (a) જાપાન (b) અમેરિકા
(c) ઓસ્ટ્રેલિયા (d) ભારત
- (9) નીચેના વર્ષોમાંથી એકમાં ભારતમાં પ્રથમ કંપની એક્ટ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.
- (a) 1875 (b) 1850
(c) 1891 (d) 1913
- (10) નીચેનામાંથી કોણ આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાકીય પર્યાવરણનો ભાગ નથી ?
- (a) વ્યાપાર નીતિ (b) વિદેશી વિનિમય નીતિ
(c) હરિફાઈ નીતિ (d) રોકાણ નીતિ
- (11) સંરક્ષણ નીતિની સલાહ _____ માટે છે.
- (a) બાળ ઉદ્યોગો (b) ઔદ્યોગીકરણ
(c) રોજગાર સર્જન (d) ઉપરના બધા જ
- (12) SAARCના સભ્યોમાં સભ્ય દેશોની સંખ્યા _____ છે.
- (a) 7 (b) 8
(c) 5 (d) 6

MD-120

May-2023

M.Com., Sem.-II**409 : Business Environment**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the characteristics and goals of Business. 14
OR
 Explain the techniques and importance for environmental forecasting. 14
2. Discuss the concept of transfer of technology. 14
OR
 State the arguments for and against the social environment. 14
3. State the causes and various ways of prevention of industrial disputes. 14
OR
 Explain the conditions necessary for the success of the quality circles and discuss the reasons for the failure of quality circles. 14
4. Explain the nature, importance and scope of the international business. 14
OR
 Explain in brief any two Trade regulating Bodies. 14
5. M.C.Q. : (Any 7) 14
 (1) Which environment consists economic conditions, economic systems and economic policies ?
 (a) Business (b) Economic
 (c) Social (d) Political
- (2) One of the following is a technique of environmental analysis :
 (a) SEBI (b) MSMC.
 (c) Forecasting (d) Liquidation

- (3) One of the following is the quantitative technique of environmental forecasting :
- (a) Anticipatory survey (b) Sales force opinion
(c) Delphi method (d) Econometric modelling
- (4) The innovations are related to one of the following types of environment :
- (a) Technological (b) Economic
(c) Political (d) Social
- (5) The gender ratio is considered in one of the following environment :
- (a) Cultural (b) Demographic
(c) Social (d) Economic
- (6) Which of the following is not included in social environment ?
- (a) Culture (b) Business ethics
(c) Economic laws (d) Social organisation
- (7) One of the following is not the unique provision of the new Companies Act 2013 :
- (a) Registration of company (b) One person company
(c) Company law tribunal (d) Small private limited company
- (8) In which country the concept of Quality Circle was started first ?
- (a) Japan (b) America
(c) Australia (d) India
- (9) The first Companies Act in India was passed in one of the following years :
- (a) 1875 (b) 1850
(c) 1891 (d) 1913
- (10) Which of the following is not a part of International business environment ?
- (a) Trade Policy (b) Foreign Exchange Policy
(c) Competitive Policy (d) Investment Policy
- (11) Protection policy is advocated for –
- (a) Infant industries (b) Industrialisation
(c) Employment Generation (d) All of the above
- (12) The number of countries which are members of SAARC is :
- (a) 7 (b) 8
(c) 5 (d) 6